

Projekt „RElynx Sachsen“

Reintroduktion rusa

Vyskytuje se v Německu rys ve volné přírodě?

Rys byl v Německu vyhuben v důsledku dlouhodobého pronásledování; v Sasku již téměř před 300 lety. Všechny populace rysa, které na území Německa momentálně žijí, pocházejí z projektů reintrodukce. Tento druh je v Německu velmi vzácný, ve třech od sebe izolovaných populacích zde žije pouze kolem 130 dospělých jedinců, a to v pohoří Harz, v Bavorském lese a v oblasti Pfälzerwald. V Sasku se v posledních desetiletích vyskytovali převážně jednotlivci, jen velmi vzácně byly zahlédnuty samice s mláďaty. Rys je přísně chráněn. K zajištění jeho dlouhodobého přežití je zapotřebí zavést odpovídající opatření.

Vrátí se rys do volné přírody sám od sebe?

Rys je považován za špatného osidlovatele. Tyto kočkovité šelmy si přednostně vyhledávají teritorium v bezprostřední blízkosti původní populace. Jen v ojedinělých případech se jednotlivci vydávají na dlouhou pouť do vzdálenějších oblastí. V takovém případě se jedná zejména o rysí samce, o samicích to lze říci jen výjimečně. Samice přivedou každoročně na svět v průměru pouze dvě mláďata. Díky těmto skutečnostem je přirozený návrat rysa do Saska málo pravděpodobný a je tedy zapotřebí se obzvlášť zasadit o ochranu tohoto druhu.

Luchsstein/Rysí skála u obce Hinterhermsdorf: Zde byl v roce 1743 zastřelen poslední rys žijící v Sasku.
Foto: Archiv Naturschutz LFULG, F. Strohbach

Díky projektu RELynx se mají rysi vrátit do Krušných hor. Rozsáhlé souvislé zalesněné oblasti nabízejí rysům vhodné útočiště a patří k původní oblasti jejich rozšíření. Avšak nejen to: zvířata mají jako ostrůvek pomoci propojit stávající, dosud izolované populace rysa žijící v Německu a v Karpatech a zabezpečit tak jejich genetickou výměnu.

RELynx: Co je v plánu?

Projekt „RELynx Sachsen“ odstartoval v září 2022. Na projektu se podílí Přírodovědné muzeum Senckenberg ve Zhořelci, Katedra lesnické zoologie Technické univerzity Drážďany a stanice ochrany přírody „Riedelhof“ Svazu péče o krajinu „Oberes Vogtland e.V.“. Cílem je přesídlit do saských lesů až 20 rysů karpatských (*Lynx lynx carpathicus*), kteří jsou poddruhem rysa ostrovida. Zvířata pocházejí z volné přírody ze Švýcarska, Slovenska a z Rumunska a jedná se také o přírůstky rysů žijících v oborách, kteří nepřišli do styku s člověkem. Reintrodukována ale mohou být také mláďata, která ztratila rodiče. První jedinci jsou vy-pouštěni na jihozápadě Saska, ve státním lese obhospodařovaném Lesní správou Eibenstock v Krušných horách. V následujících letech se uskuteční další reintrodukce rysů.

Informace k projektu „RELynx Sachsen“:

Sächsisches Landesamt für Umwelt, Landwirtschaft und Geologie
(Saský zemský úřad životního prostředí, zemědělství a geologie; LfULG),
oddělení ochrany přírody a péče o krajinu

Budou ryši ponecháni vlastnímu osudu?

Rysové budou vypuštěni do volné přírody bezprostředně po transportu na místo vypuštění a budou cíleně monitorováni. Všechna zvířata dostanou obojky s GPS lokátory, které budou pravidelně poskytovat informace o jejich pohybu. V příslušných oblastech budou dále rozmístěny fotopasti. Kromě toho budou zaznamenávány i informace o tom, kde byli rysí jedinci spatřeni a kde byly nalezeny jejich stopy či trus nebo jimi stržená zvěř. Takto sebraná data budou shromažďována na Katedře lesnické zoologie Technické univerzity Drážďany a využívána k výzkumným účelům. Na monitoringu se v Sasku budou podílet i myslivci svými nálezy rysů v rámci vlastního monitoringu divoké zvěře.

V období let 2013 a 2019 pobýval v západní části Krušných hor rysí samec.
Foto: Archiv Naturschutz LfULG, M. Prüfer

Stopy rysa. Mohou být zaměněny za stopy psí.
Foto: Archiv Naturschutz LfULG, F. Strohbach

Napadá rys hospodářská zvířata?

Rys loví hlavně volně žijící divokou zvěř jako jsou srnci a mláďata jelena evropského, mohou však usmrtit i ovce, kozy a divokou zvěř žijící v oborách. K takovýmto napadením dochází jen velmi vzácně.

Koordinátor projektu:

Přírodovědné muzeum Senckenberg ve Zhořelci

(Senckenberg Museum für Naturkunde Görlitz)

E-mail: relynx.sachsen@senckenberg.de

Monitoring a hlášení výskytu rysa:

Katedra lesnické zoologie Technické univerzity Drážďany

www.luchs-sachsen.de

Editor

Saský zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii
Pillnitzer Platz 3, 01326 Drážďany
Telefon: +49 351 2612-0
E-mail: poststelle@lfulg.sachsen.de
www.lfulg.sachsen.de

Redakce

Oddělení ochrany přírody a péče o krajinu
Telefon: +49 3731 294-2001
E-mail: abteilung6@lfulg.sachsen.de

Překlad

KERN AG, Petra Polesná; Petra Sochová

Koordinátor projektu

Přírodovědné muzeum Senckenberg ve Zhořelci
(Senckenberg Museum für Naturkunde Görlitz)
E-mail: relynx.sachsen@senckenberg.de

Foto

Titulní strana: Archiv Naturschutz LfULG, S. Kaasche

Design a sazba

CUBE Kommunikationsagentur GmbH

Tisk

Harzdruckerei Wernigerode

Redakční uzávěrka

05.09.2025

Edice

5000 výtisků, 3. přepracované vydání

Objednání

www.publikationen.sachsen.de

Upozornění

Tuto publikaci vydává Zemský úřad pro životní prostředí, zemědělství a geologii zdarma v rámci práce s veřejností Saského státního ministerstva životního prostředí a zemědělství. Není určena k prodeji a nesmí být používána k předvolební kampani politických stran a uskupení.

*Täglich für
ein gutes Leben.*

www.lfulg.sachsen.de